

Svet
Evropske unije

Bruselj, 17. junij 2024
(OR. en)

11326/24

ENV 674
CLIMA 253
DEVG 91
ECO 24
SAN 388
PECH 255
AGRI 529
IND 325
CHIM 51
ENER 317
RECH 320
TRANS 313

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	11003/24
Zadeva:	Vmesni pregled osmega okoljskega akcijskega programa – zelen, pravičen in vključujoč prehod za trajnostno Evropo: pot naprej – sklepi Sveta

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o navedeni temi, ki jih je Svet odobril na 4032. seji 17. junija 2024.

**Vmesni pregled osmega okoljskega akcijskega programa – zelen, pravičen in vključujoč
prehod za trajnostno Evropo: pot naprej**

– sklepi Sveta –

SVET EVROPSKE UNIJE:

1. POUDARJA ključno vlogo okoljskih akcijskih programov EU pri zagotavljanju ambiciozne zakonodaje o okoljskih in podnebnih ukrepih; SE SKLICUJE na Sklep (EU) 2022/591 Evropskega parlamenta in Sveta o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije (osmi OAP) program) in na njegov dolgoročni prednostni cilj, da „bodo ljudje ob upoštevanju omejitev našega planeta najpozneje do leta 2050 dobro živeli v gospodarstvu blaginje, kjer se nič ne zavrže, kjer je rast obnovljiva, kjer je dosežena podnebna nevtralnost v Uniji ter kjer je raven neenakosti znatno zmanjšana“; IZPOSTAVLJA zavezanost in potrebo po nadaljevanju okoljskih akcijskih programov po letu 2030, da bi med drugim prispevali h konkurenčni trajnostnosti v celotnem gospodarstvu in industriji EU ter zagotovili pravičen in vključujoč prehod ob upoštevanju omejitev našega planeta;
2. IZPOSTAVLJA pomen nujnih ukrepov za odpravo kumulativnih negativnih učinkov trojne planetarne krize, tj. podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in onesnaževanja, glede na vse večjo intenzivnost in pogostost dogodkov, povezanih s podnebjem, ter njihove uničujoče posledice za ekosisteme in njihove storitve, zdravje, gospodarstvo, socialno pravičnost, človekove pravice in kohezijo; POUDARJA zlasti, da je treba spremeniti netrajnostne vzorce proizvodnje in potrošnje, izboljšati prilagajanje podnebnim spremembam in povečati odpornost nanje, okrepiti krožno gospodarstvo brez strupov in trajnostno gospodarjenje z viri ter zagotoviti zelen, pravičen in vključujoč prehod, hkrati pa obrniti negativne trende, ki vplivajo na ekosisteme; POUDARJA tudi, da raziskave kažejo, da sta EU in svet že prekoračila več omejitev planeta;

3. SPOMINJA, da so EU in njene države članice še naprej trdno zavezane izvajanju Agende 2030 in njenih 17 ciljev trajnostnega razvoja kot skupnega akcijskega načrta, da se trajnostnost, človekove pravice in enakost spolov postavijo v središče ukrepov politike na ravni EU, ne da bi bil kdo puščen ob strani;
4. PRIZNAVA, da je zelen, pravičen in vključujoč prehod priložnost za izboljšanje zdravja ljudi, povečanje evropske gospodarske odpornosti in konkurenčnosti, zaščito in obnovo naravnih virov ter spodbujanje njihove trajnostne rabe, ustvarjanje visokokakovostnih zelenih delovnih mest, odpravo gospodarskih in socialnih neenakosti, krepitev demokracije in varnosti ter strateške avtonomije EU ob hkratnem ohranjanju odprtega gospodarstva in zagotavljanju miru; SE SKLICUJE na sklepe Sveta o zeleni diplomaciji EU, sprejete marca 2024, zlasti na odločno obsodbo ruske vojaške agresije v Ukrajini, ki povzroča veliko okoljsko škodo, tveganja za jedrsko varnost ter energetska negotovost in neustrezno prehransko varnost; POUDARJA, da so potrebne tudi sinergije med okoljskimi, socialnimi in gospodarskimi cilji, med drugim z vključevanjem pristopa Eno zdravje v vse sektorske politike, kar omogoča strukturne razprave o skladnosti politik in medsektorskih vprašanjih znotraj institucij in med njimi, tudi na regionalni in lokalni ravni, ob upoštevanju raznovrstnosti nacionalnih okvirov upravljanja in izogibanju nepotrebnemu upravnemu bremenu; PRIZNAVA edinstveni položaj otoških regij in najbolj oddaljenih regij Unije, kar zadeva naravne vire, biotsko raznovrstnost in specifične okoljske izzive, s katerimi se spoprijemajo;

5. PRIZNAVA prispevek evropskega zelenega dogovora kot celostne strategije rasti za trajnostno Evropo, na podlagi katere so bile sprejete ključne zakonodajne pobude, kot so sveženj Pripravljeni na 55, pravila o obnovi narave, zakonodajni sveženj o politiki trajnostnih izdelkov, ki vključuje uredbo o okoljsko primerni zasnovi za trajnostne izdelke, in sveženj o trajnostnem financiranju; SE STRINJA, da takšne zakonodajne pobude pomagajo EU in njenim državam članicam pri uresničevanju dolgoročnega cilja OAP; PRIZNAVA dodano vrednost strategij, kot so strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam iz leta 2021, strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030, nova strategija EU za gozdove do leta 2030, strategija Od vil do vilic, strategija EU za tla do leta 2030 in trajnostna strategija za kemikalije, pa tudi akcijskih načrtov, kot sta akcijski načrt za krožno gospodarstvo in akcijski načrt za ničelno onesnaževanje, ter začetka izvajanja ključnih mehanizmov, kot je mehanizem za pravični prehod;
6. POZDRAVLJA vodilno vlogo EU na mednarodnem prizorišču in rezultate, dosežene v večstranskih okoljskih forumih, na primer v okviru Baselske, Rotterdamske in Stockholmske konvencije ter Konvencije Minamata, Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost, Sporazuma o ohranjanju in trajnostni rabi morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, Pariškega sporazuma, Glasgowskega pakta, globalnega okvira za kemikalije, soglasja iz Združenih arabskih emiratov, in 5. in 6. zasedanja skupščine Združenih narodov za okolje, vključno z resolucijo o zelo nevarnih pesticidih, ter JE SEZNANJEN z resolucijo Generalne skupščine Svetovne zdravstvene organizacije o vplivu kemikalij, odpadkov in onesnaževanja na zdravje ljudi;

7. IZPOSTAVLJA ključno pozitivno vlogo kmetijstva, tudi pri zagotavljanju prehranske varnosti za državljanke in državljane EU in doseganju podnebne nevtralnosti v EU najpozneje do leta 2050; POZIVA Komisijo, naj upošteva rezultate strateškega dialoga in tekoče razprave v Svetu o prihodnosti kmetijstva v EU, da bi uspešno končali prehod na trajnostne prehranske sisteme, prilagojene podnebnim spremembam, ki zagotavljajo dostojne delovne razmere in pravičen dohodek za kmete, uspešno podeželje, konkurenčnost in odpornost evropskega kmetijstva ter strateško avtonomijo EU, obenem pa ohranili odprto gospodarstvo, pa tudi visoko raven zdravstvene in okoljske uspešnosti, tudi v zvezi z biotsko raznovrstnostjo in varstvom, ohranjanjem in obnovo narave, ob upoštevanju socialno-ekonomskih učinkov prehoda;
8. JE SEZNANJEN s poročilom Evropske agencije za okolje o spremljanju napredka pri doseganju ciljev osmega OAP za leto 2023, v katerem je poudarjeno, da je treba nujno okrepiti izvajanje obstoječe zakonodaje in izpolniti omogočitvene pogoje, po potrebi predlagati dodatne politike ter ukrepe in politike, povezane z okoljem in podnebnimi spremembami, vključiti v druga področja politike;
9. POZDRAVLJA vmesni pregled osmega OAP; POUDARJA, da bo izvajanje zakonodajnih pobud, sprejetih v okviru evropskega zelenega dogovora, ključnega pomena za uresničitev prednostnih ciljev 8. OAP; POZIVA Komisijo, naj na podlagi člena 5(2) Sklepa (EU) 2022/591 predstavi zakonodajni predlog, s katerim bi se osmemu OAP dodala priloga z ukrepi za obdobje po letu 2025, da bi ohranili kontinuiteto in ambicije, pri čemer naj upošteva te sklepe in rezultate vmesnega pregleda; POZIVA Komisijo, naj razmisli o ukrepih, s katerim bi države članice podprla pri izvajanju zakonodaje; PREDLAGA, naj države članice organizirajo letni politični dialog na ministrski ravni, da bi ocenile napredek pri uresničevanju ciljev osmega OAP;

10. JE SEZNANJEN z nedavnimi sporočili Komisije, npr. „Zavarujmo svojo prihodnost – Podnebni cilj Evrope za leto 2040 in pot do podnebne nevtralnosti do leta 2050 ter oblikovanje trajnostne, pravične in uspešne družbe“, „Obvladovanje podnebnih tveganj – zaščita ljudi in blaginje“ in „Na poti k ambicioznemu industrijskemu upravljanju ogljika za EU“, ter nedavnimi poročili na ravni EU in svetovni ravni, kot so Poročilo OZN o ciljih trajnostnega razvoja za leto 2023: načrt za rešitev ljudi in planeta (posebna izdaja), Svetovni obeti glede virov v letu 2024, ki jih je pripravil Mednarodni forum za vire, ter poročili Evropske okoljske agencije „Pospešitev krožnega gospodarstva v Evropi – stanje in obeti v letu 2024“ in o evropski oceni podnebnih tveganj;
11. POZDRAVLJA predstavitev poročila Enrica Lette „Much More Than A Market“ (Veliko več kot trg) in JE SEZNANJEN z njegovim sporočilom, da je zeleni, pravični in digitalni prehod ključnega pomena za trajnostno in uspešno prihodnost, vključno s tem, da je treba razviti krožni enotni trg, da bi ustvarili gospodarstvo, ki bo kos izzivom prihodnosti, saj bo to podpiralo okoljsko trajnostnost in hkrati spodbujalo gospodarsko rast; OPOZARJA na sklepe Evropskega sveta iz aprila 2024, v katerih je potrjena zavezanost EU trajnostni in vključujoči rasti po vsej Evropi; POUDARJA, da je potreben celosten pristop k zeleni diplomaciji, trgovini in sodelovanju s partnerskimi državami in v večstranskih forumih, da bi okrepili in spodbujali zbliževanje okoljskih standardov po vsem svetu, hkrati pa si prizadevali za svetoven in zelen, pravičen in vključujoč prehod; POUDARJA, da bosta v zvezi s tem ključnega pomena konkurenčna trajnostnost evropske industrije in ustvarjanje enakih konkurenčnih pogojev za vsa podjetja, pri čemer jih je treba spodbujati k doseganju visokih okoljskih in socialnih standardov;

12. PRIZNAVA medsebojno prepletenost ukrepov za blažitev podnebnih sprememb in obvladovanja podnebnih tveganj ter s tem pomen hitrih ukrepov za blažitev podnebnih sprememb, saj je zmožnost družbe, da se prilagodi vse hujšim podnebnim tveganjem, fizično omejena;
13. OPOZARJA na pomembne koristi podnebnih ukrepov za energetske neodvisnost EU, zmanjšano odvisnost od fosilnih goriv, vključno s kar najhitrejšim zmanjšanjem odvisnosti od ruskih fosilnih goriv, nižje stroške in manjšo izpostavljenost prihodnjim pretresom, pa tudi posredne koristi, kot je manjši vpliv onesnaženja zraka in drugih vrst onesnaženja na zdravje ljudi in na ekosisteme ter njihove storitve; POUDARJA, da je zagotovitev varnosti in blaginje državljanov EU odvisna od naložb v učinkovite podnebne ukrepe, kar zadeva razogljičenje našega gospodarstva, krepitev sonaravnih rešitev in povečanje odpornosti na podnebna tveganja;
14. UGOTAVLJA, da je pomembno v celoti izpolniti cilj EU za zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov do leta 2030, ki je odskočna deska za doseganje podnebne nevtralnosti najpozneje do leta 2050 in za poznejše doseganje negativnih emisij ter izpolnitev zavez EU iz Pariškega sporazuma, in dati zgled za izenačenje konkurenčnih pogojev; v zvezi s tem IZPOSTAVLJA pomen hitrega in celovitega izvajanja svežnja Pripravljeni na 55, pri čemer je treba upoštevati, da to prinaša priložnosti in izzive, ki jih je treba obravnavati; POZIVA Komisijo, naj sodeluje z državami članicami v okviru posodobljenih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov, da se zagotovi varnost naložb;

15. POUDARJA, da je stabilen in predvidljiv političen okvir pomemben za to, da se zagotovi jasnost za vlagatelje, vključno s podjetji, državljane, pa tudi oblikovalce politik, in da je treba pravočasno sprejeti odločitev o vmesnem cilju za leto 2040 v skladu z evropskimi podnebnimi pravili in zavezami iz Pariškega sporazuma ter v skladu s ciljem 1,5 °C, ob upoštevanju rezultatov pregleda globalnega stanja; SPODBUJA prihodnja predsedstva Sveta, naj nadaljujejo razpravo o teh vprašanjih, da bi naslednji nacionalno določeni prispevek EU predložili dovolj zgodaj pred podnebno konferenco COP30; OPOZARJA, da morajo vsi gospodarski sektorji prispevati k zelenemu prehodu, in PRIZNAVA, da bodo za prehod potrebni omogočitveni pogoji, vključno z vključujočim pravičnim prehodom, konkurenčnim industrijskim in kmetijskim sektorjem ter enakimi konkurenčnimi pogoji kot za mednarodne partnerje; POZIVA Komisijo in države članice, naj razvijejo potreben omogočitveni okvir s ciljno dobro naravnanimi ukrepi EU in nacionalnimi ukrepi; POUDARJA, da je treba zagotoviti boljše spodbude za povečanje odvzemov ogljika na kopnem in v industriji, da bi uresničili podnebne cilje EU;

Pripravljenost na tveganja in odpornost proti podnebnim spremembam

16. POZDRAVLJA sporočilo Komisije z naslovom „Obvladovanje podnebnih tveganj – zaščita ljudi in blaginje“ ter poročilo Evropske agencije za okolje o evropski oceni podnebnih tveganj (EUCRA); Z ZASKRBLJENOSTJO UGOTAVLJA, da so številna ugotovljena tveganja dosegla kritično raven in bi lahko postala katastrofalna, če ne bodo sprejeti nujni in odločni ukrepi;
17. POZIVA Komisijo, naj svoje sporočilo nadgradi s sistemskim odzivom na vseh ustreznih področjih politike, ki bo zagotovil učinkovitejše in bolj proaktivno ukrepanje na področju obvladovanja podnebnih tveganj, po potrebi tudi z okrepitvijo obstoječe zakonodaje;

18. POZIVA Komisijo, naj nadaljuje z rednimi ocenami podnebne tveganja po vsej EU, pri tem pa upošteva tudi specifične nacionalne okoliščine;
19. POZIVA Komisijo, naj skupaj z državami članicami razvije učinkovita orodja za spremljanje napredka pri pripravljenosti na tveganja na ravni EU in nacionalni ravni, pri tem pa se bolj kot na output osredotoči na rezultate;
20. Z ZANIMANJEM PRIČAKUJE končno poročilo o dialogu o podnebni odpornosti; POZIVA Komisijo in države članice, naj še naprej razvijajo in uveljavljajo rešitve za zmanjšanje vrzeli na področju varstva podnebja, pri tem pa upoštevajo, da je treba zagotoviti spodbude za preventivne prilagoditvene ukrepe;
21. POUDARJA, da si je treba še naprej prizadevati za okrepitev mednarodnega sodelovanja in financiranja, da bi se povečali podnebna odpornost in pripravljenost na tveganja v najranljivejših državah v razvoju, vključno z izboljšanjem dostopa do financiranja; POZIVA k sistemskemu in skladnemu pristopu EU na mednarodni ravni k boju proti podnebnim spremembam, onesnaževanju, krčenju gozdov, degradaciji tal, izkoriščanju zemljišč in izgubi biotske raznovrstnosti, zlasti s pospešenim uveljavljanjem sonaravnih rešitev;
22. IZPOSTAVLJA pomembno vlogo, ki jo imajo vodni krogi za ekosisteme, življenje ljudi ter delovanje gospodarstva in naše družbe; PRIZNAVA vpliv podnebnih sprememb na razpoložljivost in varnost vode; POZIVA k pobudi za odpornost v zvezi z vodo, kar vključuje uskladitev in revizijo ustreznih politik EU za boljše vključevanje vidikov vode, ohranitvenih ciljev in po potrebi izkušenj držav članic, da se zagotovi celovit pristop od spodaj navzgor, ki bo osredotočen na doseganje razpoložljivosti vode in zanesljivosti oskrbe z vodo s pomočjo sonaravnih rešitev, kot so ohranjanje in obnova mokrišč in drugih sladkovodnih ekosistemov ter po potrebi razvoj nekonvencionalnih vodnih virov in razširitev zeleno-modre infrastrukture, in vključevanje pristopa, ki temelji na vodi in tleh, v prostorsko načrtovanje;

23. PRIZNAVA močno povezanost zdravih ekosistemov, biotske raznovrstnosti in zmožnosti narave za zajemanje in varno shranjevanje ogljika ter njihovo ključno vlogo pri blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje;

Krožno gospodarstvo in trajnostno gospodarjenje z viri

24. UGOTAVLJA, da netrajnostna raba virov vodi v trojno planetarno krizo; SE STRINJA, da sta v tem pogledu krožno gospodarstvo in trajnostno gospodarjenje z viri odločilni orodji; POUDARJA, da bo prehod na krožno gospodarstvo tako za omejene kot za obnovljive materiale omogočil zmanjšanje pritiska na podnebje, naravne vire in ekosisteme, njegove dodatne koristi pa bodo pospeševanje gospodarstva in industrije v Evropi, spodbujanje sistemskih in trajnostnih inovacij in zaposlovanja, pri čemer se bo povečala tudi samozadostnost EU, kar zadeva kritične surovine;
25. UGOTAVLJA, da odtis materialov in odtis potrošnje EU še vedno močno presegata to, kar je trajnostno glede na omejitve našega planeta, in da je napredek na področju krožne uporabe materialov prepočasen, da bi dosegli cilje osmega OAP; zato POUDARJA, da je treba rast ločiti od rabe virov in njenih učinkov s spodbujanjem tehnologij in poslovnih modelov, ki omogočajo zmanjševanje povpraševanja po virih na ravni proizvodnje in porabe, ter OPOZARJA na zavezo iz osmega OAP, da je treba znatno zmanjšati odtis materialov in odtis potrošnje Unije, da bi bila čim prej znotraj omejitev našega planeta, po potrebi tudi z uvedbo ciljev EU za zmanjšanje, ob hkratnem obravnavanju temeljnih sistemskih dejavnikov, ki spodbujajo linearno gospodarstvo; POUDARJA, da je treba spodbujati trajnostno in krožno biogospodarstvo ter sonaravne rešitve;

26. UGOTAVLJA, da pobude EU za trajnostne izdelke podpirajo prehod na krožno gospodarstvo, vendar zaradi netrajnostnih ravni potrošnje ne bodo zadostovale za zmanjšanje visokega odtisa potrošnje; zato POUDARJA, da bi bilo treba ta vprašanja obravnavati;
27. POUDARJA, da je treba kratkoročno sprejeti nadaljnje ukrepe na vseh ravneh, da bi zagotovili ambiciozno in hitro izvajanje sprejete zakonodaje, zlasti uredbe o okoljsko primerni zasnovi za trajnostne izdelke, ter okrepiti najučinkovitejše obstoječe instrumente politike; v zvezi s tem POZIVA k učinkovitemu razvoju sekundarne zakonodaje, ki je v pripravi, predstavitvi prvega delovnega načrta na podlagi uredbe o okoljsko primerni zasnovi za trajnostne izdelke v prvih mesecih leta 2025 in hitri uvedbi zahtev za okoljsko primerno zasnovo za posamezne skupine izdelkov, pa tudi tehnični podpori za države članice – ob upoštevanju nacionalnih posebnosti – in podjetja zaradi lažjega izvajanja; POZIVA Komisijo, naj čim prej pripravi nov strateški načrt EU za krožno gospodarstvo, Komisijo in po potrebi države članice pa, naj storijo naslednje, pri tem pa se osredotočijo zlasti na sisteme z največjo porabo virov:
- a. razpravljajo o ukrepih za preprečevanje odpadkov in vanje vključijo krožno gospodarstvo, da bi olajšali prehod na krožno gospodarstvo, pa tudi učinkovito, hitro in usklajeno izvajanje, ocenjevanje in poročanje o napredku pri znatnem zmanjšanju nacionalnega odtisa materialov in odtisa potrošnje;
 - b. zagotovijo smernice in dodatne mehanizme za okrepitev enotnega nadzora trga, vključno z ukrepi za spletno prodajo;
 - c. preučijo možnosti, da bi se sistemi odgovornosti proizvajalca uporabljali za več izdelkov in da bi se uvedle minimalne zahteve, ki so združljive z obstoječimi okviri, kar bo pripomoglo k preprečevanju odpadkov, ponovni uporabi in daljši življenjski dobi izdelkov;

- d. zagotovijo učinkovito delovanje visokokakovostnega trga sekundarnih surovin z odpravo finančnih in upravnih ovir, ki zavirajo njegov razvoj, z osredotočanjem na naložbe in inovacije pri postopkih recikliranja ter na vzpostavitev ciklov nestrupenih materialov, tudi z ocenjevanjem in po potrebi predlaganjem instrumentov, kot so ekonomski instrumenti, in zahtev glede vsebnosti recikliranih materialov, ter s trajnostnim zmanjšanjem uporabe fosilnih goriv v kemijskem sektorju, med drugim z razmislekom o uporabi trajnostnega ogljika in celovitim izvajanjem strategije za kemikalije, pri čemer ima pomembno vlogo revizija uredbe REACH;
- e. razširijo modele krožne proizvodnje in potrošnje, ki zmanjšujejo skupno rabo virov s pomočjo dematerializiranih sistemov zagotavljanja, kot so modeli, ki temeljijo na izdelku kot storitvi, souporabi izdelkov ali popravilih;
- f. zagotovijo učinkovito sodelovanje deležnikov, da bi med drugim okrepile izmenjavo dobrih praks, podprle razvoj mreže krožnih vozlišč na vseh ravneh in predlagale ukrepe za okrepitev evropskih medsektorskih znanstvenih raziskav o rabi virov;
- g. ocenijo vključevanje krožnega gospodarstva v prihodnje podnebne politike v podporo cilju EU glede podnebne nevtralnosti do leta 2050;
- h. okrepijo strateški položaj EU na področju krožnega gospodarstva in gospodarjenja z viri na svetovnem prizorišču, hkrati pa si prizadevajo za večje mednarodno priznanje vloge rabe virov pri doseganju trajnostnih ciljev, vključitev trajnostne rabe virov v večstranske okoljske sporazume, razvoj struktur globalnega upravljanja, v zvezi s tem razmislijo o pripravi mednarodnega sporazuma o gospodarjenju z naravnimi viri ter spodbujajo vzajemno učenje in izmenjave s partnerskimi državami po vsem svetu, zlasti prek nedavno napovedanega centra EU za vire za krožno gospodarstvo;

28. POZIVA k odločnemu usklajenemu ukrepanju na vseh ravneh ter k skladnosti politik in vključevanju krožnega gospodarstva v druge politike in področja EU; POUDARJA, da je pomembno določiti ambiciozno dolgoročno vizijo za EU po letu 2030; v zvezi s tem POZIVA Komisijo, naj skupaj z državami članicami in ustreznimi deležniki začne celovit in učinkovit proces, ki bo pripeljal do celostne dolgoročne vizije EU za prehod na krožno gospodarstvo in trajnostno rabo virov, katere cilj bo omogočiti sistemske spremembe za doseganje zelenega, pravičnega in vključujočega prehoda; POZIVA Komisijo, naj v okviru tega postopka oceni:
- a. podrobnosti okvira upravljanja, ki bi podpiral takšno celostno dolgoročno vizijo EU;
 - b. določitev dolgoročnega cilja EU za trajnostno rabo virov;
 - c. določitev ambicioznih in ekonomsko izvedljivih znanstveno utemeljenih ciljev, ki bi omogočili, da odtis materialov in odtis potrošnje ostaneta znotraj omejitev našega planeta, ter njihov prenos na nacionalno raven ob upoštevanju specifičnih razmer v državah članicah, in sicer na podlagi razvoja sedanjih in po potrebi prihodnjih kazalnikov okvira EU za spremljanje krožnega gospodarstva;
 - d. vzpostavitev splošnega pravnega okvira, v katerem bodo določeni raven ambicioznosti in ustrezni politični instrumenti, s katerim se bo povečala skladnost politik in okrepilo njihovo vključevanje ter ki bo omogočil učinkovito izvajanje, pri čemer naj oceni tudi, ali bi za to zadoščala celovita revizija obstoječe zakonodaje ali bi bil potreben nov zakonodajni akt;

29. OPOZARJA na sklepe Sveta z naslovom „Strategija Unije za trajnostne kemikalije: čas je za rezultate“; POUDARJA, da Komisija ni v celoti uresničila strategije za kemikalije, zlasti revizije uredbe REACH, vključno z registracijo polimerov na podlagi uredbe REACH, splošnega pristopa k obvladovanju tveganja v zvezi z najbolj škodljivimi snovmi, obravnavanja nastajajočih kemičnih tveganj ter porajajočih se zdravstvenih in okoljskih težav, pa tudi prepovedi proizvodnje za izvoz škodljivih kemikalij, ki v EU niso dovoljene; zato POZIVA Komisijo, naj ohrani visoko raven ambicioznosti pri izvajanju strategije;
30. IZPOSTAVLJA ključno vlogo kemijske industrije pri spodbujanju zelenega in digitalnega dvojnega prehoda ter strateške avtonomije EU ob hkratni ohranitvi odprtega gospodarstva; POZIVA Komisijo, naj si še naprej prizadeva za trajnostno, konkurenčno in odporno industrijo EU ter za okolje brez strupov;
31. OPOZARJA, da obstojnost per- in polifluoroalkilnih snovi zahteva prednostno obravnavo in ukrepanje, zato POUDARJA, da je treba per- in polifluoroalkilne snovi čim prej postopno opustiti v skladu s trajnostno strategijo za kemikalije in v dobro upravljanem procesu, pri čemer je treba upoštevati znanstvene ugotovitve iz postopka ocenjevanja tveganja in po potrebi prehodno obdobje, nujno za razvoj varnih in trajnostnih alternativ; PRIZNAVA, da je prav to cilj predloga za omejitev per- in polifluoroalkilnih snovi; POZIVA Evropsko agencijo za kemikalije in Komisijo, naj zaključita oceni tveganja in socialno-ekonomskih vidikov ter državam članicam čim prej predstavita predlog sklepa; POZIVA Komisijo, naj Svet redno obvešča o napredku pri postopnem opuščanju per- in polifluoroalkilnih snovi in akcijskem načrtu zanje;

32. POUDARJA, da so potrebne zanesljive testne metode za ugotavljanje morebitnih negativnih učinkov izpostavljenosti kemičnim snovem in oblikovanje zakonodaje, ki bo zagotavljala varno uporabo kemikalij pri več vrstah toksikoloških lastnosti, pri čemer se je treba čim bolj izogibati testiranju na živalih; SPODBUJA razvoj smernic za testiranje, sodelovanje in izmenjavo informacij med vsemi akterji, da bi promovirali ponovljivost in prenosljivost rezultatov; POZIVA Komisijo, naj razvije evropsko testno metodo in strategijo validacije; POZIVA Komisijo in države članice, naj obravnavajo morebitne zaostanke pri prizadevanjih za predhodno validacijo obstoječih testnih metod in zagotovijo spodbude za ustrezno financiranje;
33. PRIZNAVA precejšnji pritisk hranil in pesticidov, ki škodljivo vplivajo na okolje, zlasti na vode, podnebje, biotsko raznovrstnost in zdravje ljudi; OBŽALUJE, da ni akcijskih načrtov celovitega upravljanja s hranili, kar je ovira za izboljšanje kakovosti vode; POZIVA k dialogu z deležniki o direktivi o nitratih, ki bi državam članicam omogočila izboljšanje kakovosti vode; POZIVA Komisijo in države članice, naj pritisk na okolje in javno zdravje, ki ga predstavlja tveganje zaradi uporabe pesticidov, ostane prednostno področje ukrepanja, ki naj ga obravnavajo v okrepljenem konstruktivnem dialogu z deležniki in kmeti, v okviru katerega naj izpostavijo pomen izvajanja dobrih praks, kot je integrirano varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi, za trajnostno rabo pesticidov ob upoštevanju lokalnih razmer in prehranske varnosti;
34. PRIZNAVA vsesplošni pomen zdravih tal pri zagotavljanju in reguliranju ekosistemskih storitev, ki so bistvene za biotsko raznovrstnost, varnost hrane, prehransko varnost, rabo virov za trajnostno biogospodarstvo, pa tudi, da si je treba prizadevati za uresničitev cilja ničelnega onesnaževanja in se spoprijeti z ekstremnimi vremenskimi dogodki; POZIVA države članice, naj ohranjajo in izboljšujejo zdravje tal ter prednostno preprečujejo in blažijo posledice pozidave in uničevanja tal;

35. POZIVA Komisijo, naj z nadgradnjo podatkov monitoringa podpre znanstveno razumevanje učinkov onesnaževal zraka in uresničevanje cilja izogibanja njihovim škodljivim učinkom na zdravje ljudi in okolje ter preprečevanja ali zmanjševanja teh učinkov, hkrati pa, če na nujnost tega kažejo nova pomembna znanstvena dognanja, oceni, ali so veljavni standardi kakovosti zraka še vedno ustrezni;
36. PRIZNAVA, da je zakonodaja, ki obravnava vire emisij in onesnaževanja iz ustreznih sektorjev, kot so promet, industrija, kmetijstvo, energetika in podnebje, ključna za omogočenje zmanjšanja koncentracije onesnaževal v vseh okoljih in za zagotovitev skladnosti, denimo s standardi kakovosti zraka; POZIVA Komisijo in države članice, naj si prizadevajo za doslednost v zvezi s tem;
37. POUDARJA, da je revidirana direktiva o industrijskih emisijah eden od ključnih instrumentov za podporo industrijskemu prehodu na trajnostno, čisto, podnebno nevtravno in krožno proizvodnjo; POZIVA Komisijo, naj poskrbi, da bodo referenčni dokumenti o najboljših razpoložljivih tehnikah pripravljeni brez odlašanja in da bo z njihovo pomočjo mogoče uresničiti te cilje;
38. OPOZARJA na dejavno in konstruktivno sodelovanje Komisije in držav članic v pogajanjih o mednarodnem pravno zavezujočem instrumentu za odpravo onesnaževanja s plastiko, tudi v morskem okolju, v želji, da bi ga dokončno oblikovali do leta 2024; SE ZAVEDA tveganj, ki jih onesnaževanje z mikroplastiko in z drugo plastiko predstavlja za okolje in zdravje; OPOZARJA na zaveze iz evropskega zelenega dogovora in akcijskega načrta za krožno gospodarstvo 2.0, zato POZIVA Komisijo, naj ukrepa in preuči več možnosti za odpravo vseh virov mikroplastike v okolju, med drugim z omejevanjem namerno dodane mikroplastike v izdelkih in z obravnavanjem nenamernih izpustov mikroplastike;

39. PRIZNAVA temeljni pomen varovanja, ohranjanja in obnavljanja narave, biotske raznovrstnosti in zdravih ekosistemov z njihovimi funkcijami, storitvami in bistveno vlogo za zdravje ljudi, blaginjo, sposobnost prilagajanja podnebnim spremembam ter gospodarsko in socialno odpornost, priznava pa tudi, da je treba zagotoviti trend okrevanja biotske raznovrstnosti do leta 2030 ter učinkovito obravnavati neposredne in posredne vzroke za izgubo biotske raznovrstnosti; OPOZARJA, da so učinkovita ekološka povezljivost ter dobro delujoča zelena in modra infrastrukturna omrežja v evropskih krajinah in po vsej EU temeljni pogoj za delovanje ekosistemov; JE ODLOČEN doseči cilje strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost; zato SPODBUJA države članice, naj usklajene nacionalne cilje in/ali nacionalne strategije in akcijske načrte za biotsko raznovrstnost predložijo še pravočasno pred 16. konferenco pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti, ki bo oktobra 2024;
40. VNOVIČ POZIVA k vključitvi biotske raznovrstnosti v vse ustrezne sektorske in medsektorske načrte in politike, s čimer bo zagotovljen celosten pristop; POZIVA države članice k vključitvi ekosistemskega pristopa ter k napredku v smeri gospodarstev in družb, ki so v sožitju z naravo; POZDRAVLJA prizadevanja za nadaljnji razvoj trdne baze znanja o biotski raznovrstnosti na ravni EU in v državah članicah;

41. PRIZNAVA pomen naravnega nočnega okolja in potrebo po njegovem ohranjanju; POZIVA Komisijo, naj z uporabo obstoječih satelitskih podatkov poglobi znanstveno razumevanje svetlobnega onesnaževanja ter njegovih učinkov na biotsko raznovrstnost in različne ekosisteme, da bi preprečili in čim bolj zmanjšali njegove negativne vplive;
42. OPOZARJA na sklepe Sveta o boju proti dezertifikaciji v EU in POZIVA Komisijo, naj na podlagi celostne ocene učinka predlaga celovit akcijski načrt na ravni EU za boj proti dezertifikaciji, degradaciji tal in suši, da bi do leta 2030 dosegli nevtralnost degradacije tal, in ta akcijski načrt dopolni z ukrepi, s katerimi bi podprli proaktivno obvladovanje suše in z njo povezanih pojavov v EU;
43. OPOZARJA na pomen zdravih in odpornih morskih ekosistemov, pa tudi na potrebo po nadaljnjem razvoju znanja o morskem okolju in tozadevnih raziskav in inovacij v zvezi s tem ter po sprejetju potrebnih ukrepov za doseganje dobrega okoljskega stanja morskih voda z oblikovanjem celostnega in ekosistemskega pristopa k varstvu in trajnostni uporabi morij in oceanov, kot je zahtevano v okvirni direktivi o morski strategiji, tudi z regionalnim sodelovanjem ter z okrepitvijo boja proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu; hkrati UGOTAVLJA, da so EU in njene države članice zavezane hitri ratifikaciji in izvajanju Sporazuma o morski biotski raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije; POZIVA vse države, naj nujno storijo enako;

44. IZPOSTAVLJA potrebo po družbeni sprejemljivosti, med drugim z dejavnim komuniciranjem in odprtim dialogom o politikah evropskega zelenega dogovora in njihovem vplivu na družbo, zlasti njene najranljivejše dele; POZDRAVLJA mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z naslovom “Spodbujanje okvira politike EU za pravični prehod: kateri ukrepi so potrebni?”; OPOZARJA na smernice iz priporočila Sveta o zagotavljanju pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost in POZIVA države članice, naj jih dosledno izvajajo;
45. POZIVA Komisijo, naj preuči načine za vključitev pravičnega prehoda v politike in obstoječe okvire – v okviru zelenega dogovora –, na katere bi se lahko spoprijeli s trojno planetarno krizo, hkrati pa spodbujali socialno pravičnost in ustvarjanje dostojnih delovnih mest ter tako v celoti uresničili cilje trajnostnega razvoja; POZIVA Komisijo in države članice, naj pri oblikovanju, izvajanju in ocenjevanju politik za pospešitev zelenega, pravičnega in vključujočega prehoda zagotovijo upravljanje na več ravneh ter okrepijo socialni dialog in sisteme kolektivnih pogajanj, pa tudi sodelovanje med vsemi ustreznimi deležniki, pri čemer naj vključijo in ozaveščajo tudi marginalizirane in premalo zastopane skupine;
46. POZIVA države članice, naj pravični prehod še naprej vključujejo v nacionalne strategije, v okviru katerih analizirajo socialno-ekonomske učinke – vključno z učinki na delo – procesa ekološkega prehoda ter opredelijo mehanizme v podporo najranljivejšim in tistim, na katere ta proces negativno vpliva, in sicer na podlagi obsežnega sodelovanja tako civilne družbe kot javnih institucij; POZDRAVLJA ustanovitev evropskega observatorija za pravičen prehod s strani Evropske komisije; POUDARJA pomen strukturnega vključevanja pravičnega prehoda v institucijah EU;

47. IZPOSTAVLJA pomen politik in ukrepov pravičnega in vključujočega prehoda na vseh ravneh, vključno z vseživljenjskim učenjem, okrepljeno zavezanostjo vključevanju načela enakosti spolov in presečno oceno; POZIVA Komisijo in države članice, naj opravijo strukturno oceno učinka politik prehoda na življenjske razmere ljudi, zlasti tistih, ki živijo v revščini ali so izpostavljeni tveganju revščine;
48. POZIVA Komisijo in države članice, naj vidik trajnosti ter zelenega, pravičnega in vključujočega prehoda še naprej vključujejo v evropski semester;
49. IZPOSTAVLJA pomen napovedovanja potreb po spretnostih ter trdnih socialnih politik in politik trga dela ter programov preusposabljanja, pa tudi privabljanja, zadrževanja in izkoriščanja talentov v skladu s priporočilom Sveta o zagotavljanju pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost;
50. PRIZNAVA pomen večplastne, večsektorske in večdeležniške perspektive za zelen, pravičen in vključujoč prehod, ob upoštevanju regionalne in lokalne perspektive in stvarnosti, pa tudi raznolikosti okoliščin in dejavnega sodelovanja socialnih partnerjev, civilne družbe, lokalnih skupnosti ter malih in srednjih podjetij; PRIZNAVA tudi, da so za prehod v praksi ključne naložbe, ne le v tehnologijo, temveč tudi v človeške vire; POZIVA Komisijo, naj zagotovi skladnost politik za trajnostni razvoj pri oblikovanju politik na vseh ravneh upravljanja;

51. POZIVA Komisijo in države članice, naj nujno zagotovita doslednejše upoštevanje previdnostnega načela in načela preventivnega ukrepanja, načela, da je treba okoljsko škodo prednostno odpravljati pri viru, ter načela odgovornosti povzročitelja; IZPOSTAVLJA pomen bolj sistemskega, skladnega, sodelovalnega, na tveganju temelječega in celostnega pristopa, kar zadeva stanje in obete okoljskih ocen ter ukrepe politike; POUDARJA, da bi lahko analiza problemov iz pregleda izvajanja okoljske politike prispevala k nacionalnim reformam, da bi se izboljšale upravne in sodne zmogljivosti za uresničitev ciljev okoljske politike; POZIVA Komisijo in države članice, naj izvajajo in izvršujejo obstoječo zakonodajo in ukrepe, pri tem pa upoštevajo načelo, „da se ne škoduje bistveno“; POZIVA jih tudi, naj okrepijo podporne ukrepe za podjetja in javne organe, sprostijo naložbe, zlasti za regionalne in lokalne organe, ter izboljšajo kohezijo, dostop do pravnega varstva, zaščito državljanek in državljanov in preglednost;
52. POZIVA Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bodo deležniki v skladu z veljavnimi pravili pravočasno prejeli konkretne informacije o tem, kaj se od njih zahteva, da se bodo lahko pravočasno prilagodili spremembam regulativnega okvira;

53. IZPOSTAVLJA pomen skladnega financiranja, vključno z ustreznim upoštevanjem blažitve podnebnih sprememb, prilagajanja podnebnim spremembam in podnebnih tveganj, biotske raznovrstnosti, krožnega gospodarstva in tveganj, povezanih z onesnaževanjem, ter izvajanja politik v vseh ustreznih skladih in finančnih instrumentih, ter ponovne ocene financiranja, ki bi lahko povečalo ranljivosti in neenakosti; PRIZNAVA, da lahko učinkovite naložbe v biotsko raznovrstnost in ekosisteme povečajo odpornost ekosistemov in njihovo zmožnost zagotavljanja številnih celovitih koristi in ključnih ekosistemskih storitev; PRIZNAVA, da ima program EU LIFE precejšnje pozitivne učinke za naravo v Evropi; POZIVA Komisijo in države članice, naj ocenijo, ali je treba uvesti dodatne gospodarske spodbude za ohranitev zdravih ekosistemov na zavarovanih območjih in zunaj njih ter za obnovo poškodovanih ekosistemov, pa tudi možnosti za racionalizacijo financiranja EU ter nacionalnega in zasebnega financiranja v zvezi s tem; POZDRAVLJA načrte iz sporočila o obvladovanju podnebnih tveganj, da se ustvarijo ustrezni pogoji za financiranje podnebne odpornosti, solidarnostni mehanizmi EU pripravijo za prihodnost in okrepijo spodbude za ukrepe predvidevanja; SPODBUJA, naj se v ustreznih shemah financiranja EU upoštevajo dolgoročni scenariji podnebnih tveganj v skladu z veljavnimi pravili; SPOMINJA, da je načelo „onesnaževalec plača“ ključno za finančno reševanje problema onesnaževanja, okoljske škode in izgube biotske raznovrstnosti ter ublažitev negativnih učinkov, ki obenem podpira socialno pravičnost;

54. SE SKLICUJE na Medinstitucionalni sporazum o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016, v katerem je navedeno, da bo Komisija izvedla ocene učinka svojih pobud, za katere se predvideva, da bi lahko imele znatne gospodarske, okoljske ali socialne učinke; IZPOSTAVLJA pomen zanesljivih ocen učinka pri sprejemanju novih predlogov zakonodajnih aktov ter po potrebi osnutkov delegiranih aktov in osnutkov izvedbenih aktov, da se zagotovijo boljše presoje vplivov na okolje, ocene stroškov, pa tudi socialno-ekonomskih posledic in koristi;
55. SPODBUJA Komisijo in države članice, naj si skupaj prizadevajo za pospeševanje naložb in mobilizacijo zasebnega financiranja za zeleni prehod z zagotavljanjem ustreznih okvirnih pogojev ter z izboljšanjem postopkov in standardov, skupaj z EIB in drugimi finančnimi institucijami pa sodelujejo pri projektih zmanjševanja tveganj, tudi z zagotavljanjem skladnosti načrtov podjetij za prehod; POZIVA Komisijo, naj zagotovi skladnost okoljskih pogojev v različnih instrumentih financiranja EU, hkrati pa poenostavi uporabo zahtev v okviru že začelih procesov, in sicer načela, „da se ne škoduje bistveno“, „presoje odpornosti na podnebne spremembe“ in „presoje trajnostnosti“; PRIZNAVA pomen politike in zakonodaje, ki urejata trajnostno financiranje; POUDARJA, da je pomembno, da se za trajnostne naložbe in trajnostne gospodarske dejavnosti vzpostavijo jasni mehanizmi preverjanja in izdajanja dovoljenj, obenem pa izboljšajo upravni postopki;
56. IZPOSTAVLJA pomen celovitega naložbenega načrta in naložbam prijaznega poslovnega okolja, v katerem zasebne naložbe dopolnjuje ciljno usmerjena podpora in se spodbujajo javne naložbe, da bi se uresničili prednostni cilji zelenega prehoda in odpravile vrzeli; IZPOSTAVLJA tudi pomen ocene tveganja prehoda in vlogo zavarovalniškega sektorja; poleg tega IZPOSTAVLJA pomen sinergij, tudi med pregledom izvajanja okoljske politike, evropskim semestrom ter nacionalnimi energetske in podnebnimi načrti v okviru energetske unije;

57. POUDARJA, da obveščanje o številnih medsektorskih koristih varovanja okolja in stroških neukrepanja, pa tudi izobraževanje o okolju in podnebjju prispevata k boljšemu izvajanju okoljske zakonodaje in ozaveščanju, ki vodi v spremembe vedenja, zlasti kar zadeva vzorce proizvodnje in potrošnje; SPODBUJA podjetja, naj širijo informacije, ki temeljijo na dokazih, da se opolnomočijo potrošniki ter posledično zagotovi zelen, pravičen in vključujoč prehod;
58. OPOZARJA, da sta krepitev okoljsko pozitivnih spodbud in postopna odprava okolju škodljivih subvencij, zlasti subvencij za fosilna goriva, ki ne lajšajo energetske revščine ali pravičnega prehoda, pomemben omogočitveni pogoj za doseganje prednostnih ciljev osmega OAP; v zvezi s tem PONOVRNO IZPOSTAVLJA omogočitvene pogoje iz člena 3h osmega OAP; POZIVA, naj se tržni instrumenti in zelena javna naročila še naprej uporabljajo za usmerjanje naložb v zelene in podnebne cilje;
59. POTRJUJE, da imajo sonaravne rešitve, kot so opredeljene v resoluciji št. 5, sprejeti na drugem delu 5. zasedanja skupščine Združenih narodov za okolje, ključno medsektorsko vlogo pri spoprijemanju s svetovnimi izzivi trojne planetarne krize; SPODBUJA države članice, naj po potrebi dajo prednost njihovemu uveljavljanju;

60. POUDARJA, da so raziskave in inovacije ključne in da je pomembno, da se njihova dognanja upoštevajo pri uvajanju varnih, odpornih in trajnostnih novih tehnologij in infrastrukture; prav tako je ključna digitalizacija, ki podpira podnebno in okoljsko politiko, obenem pa zmanjšuje njene morebitne negativne učinke ter ogljični in okoljski odtis; SPODBUJA Komisijo, naj še bolj racionalizira obstoječe okvire za spremljanje okolja in podnebja, pri tem pa zagotovi visoke standarde za preglednost, stroškovno učinkovitost, upravno poenostavitev in javni dostop do podatkov, ter promovira izmenjavo najboljših praks in regionalni razvoj; MENI, da bi bil lahko portal industrijskih emisij primeren instrument za ta namen;
61. SPODBUJA Komisijo, naj si še naprej prizadeva za ambiciozne, ekonomsko in tehnološko izvedljive, harmonizirane okoljske cilje in standarde, da bi potrošnje usmerili k trajnostnim, krožnim, nizkoogljčnim in skoraj ničelnim industrijskim materialom in blagu, ne da bi pri tem ogrozili zmožnost preoblikovanja naših gospodarskih dejavnosti v globalne konkurenčne prakse, ki so primerne za podnebno nevtravno, krožno, trajnostno in odporno Evropo, in izdajanje dovoljenj zanje, pri čemer morajo postopki za izdajo dovoljenj učinkovito pospešiti vse prehode, obenem pa zagotavlja učinkovito in dosledno regulativno okolje ter spodbude za okrepitev zasebnih naložb.
-